

۱۲۰۸۹۲۱

آشنایی با مفاهیم

بورس اوراق بهادار

تألیف: محمد رضا مهران‌فر

www.ketab.ir

سرشناسه	: مهران فر، محمدرضا، ۱۳۵۳-
عنوان و نام پدیدآور	: آشنایی با مفاهیم بورس اوراق بهادار / تألیف محمدرضا مهران فر.
مشخصات نشر	: تهران: چالش، ۱۳۸۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۴ ص.: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۵۲۲-۰۶-۴
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.	
یادداشت	: واژه‌نامه.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: بورس — اصطلاحها و تعبیرها.
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۸۷ ۹۵۱/م/۹۵ HG۴۵۵۱.
رده‌بندی دیوبند	: ۳۳۲/۶۴۷.
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۲۸۶۸۸۷.

www.Cheshm.ir

نشر چالش

آشنایی با مفاهیم بورس اوراق بهادار

مؤلف: محمدرضا مهران فر

امور فنی و صفحه‌آرایی: جهان‌فارس

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاووش، فرش‌بوه

چاپ پنجم: بهار ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۵۲۲-۰۶-۴

نشر چالش: تهران، خیابان انقلاب، خ ۱۲ فروردین، خ وحید نظری، شماره ۸۲، طبقه ۵، واحد ۹

تلفن: ۶۶۴۱۴۶۱۰

قیمت: ۳۲۰۰۰ تومان

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است. هرگونه تکثیر و تولید مجدد آن
کلاً و جزاً بصورت چاپی، کپی، انتشار الکترونیک این اثر بدون اجازه کتبی ناشر
ممنوع و موجب پیگرد قانونی است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	پیشگفتار
۹	♦ بخش ۱
۱۱	• فصل اول: بررسی اوراق بهادار
۱۱	بورس اوراق بهادار
۱۲	مزایای بورس اوراق بهادار
۱۵	تاریخچه بورس اوراق بهادار
۱۶	سابقه تشکیل بورس اوراق بهادار در ایران
۱۸	ارکان بازار اوراق بهادار ایران
۲۱	• فصل دوم: ساختار حقوقی و مالی شرکت‌های بورسی
۲۱	شرکت سهامی
۲۲	مجامع شرکت سهامی
۲۴	افزایش سرمایه شرکت‌ها
۲۷	سود سهام شرکت‌ها
۳۵	♦ بخش دوم
۳۷	• فصل اول: بازارهای مالی
۳۷	بازارهای مالی
۳۸	کارایی اطلاعاتی بازار
۳۹	بازار خارج از بورس
۳۹	مقایسه بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس
۴۰	شبکه‌های معاملاتی الکترونیک
۴۳	• فصل دوم: نهادهای مالی
۴۳	شرکت‌های سرمایه‌گذاری
۴۴	صندوق‌های سرمایه‌گذاری
۴۵	شرکت مادر تخصصی
۴۶	کارگزاران
۴۷	مؤسسات رتبه‌بندی
۴۷	شرکت‌های تأمین سرمایه
۴۸	بازار سازان

۵۱	فصل سوم: ابزار مالی
۵۱	سهام
۵۱	حق تقدم
۵۲	اوراق مشارکت
۵۲	اوراق قرضه
۵۳	قرارداد اختیار معامله
۵۴	صکوک
۵۵	بخش سوم
۵۷	فصل اول: سرمایه گذاری
۵۷	سرمایه گذاری
۵۸	رویکرد مالی سرمایه گذاری
۵۸	سرمایه گذاری غیر مستقیم
۵۹	فصل دوم: ریسک و بازده سهام
۵۹	مفهوم ریسک
۵۹	مفهوم بازده سهام
۶۰	انواع ریسک
۶۱	فصل سوم: ارزش سهام و ریسک
۶۱	ارزش سهام
۶۲	معیارهای ارزشیابی سهام
۶۳	عوامل مؤثر بر قیمت سهام شرکتها
۶۹	فصل چهارم: ارزیابی شرکت های بورسی
۶۹	چگونگی ارزیابی شرکتها
۷۳	فصل پنجم: شاخص
۷۳	شاخص
۷۴	خصوصیات شاخص
۷۴	چگونگی محاسبه شاخص
۷۵	شاخص بورس اوراق بهادار تهران
۷۵	انواع شاخص
۷۶	موارد تعدیل شاخص
۷۹	بخش چهارم
۸۱	فصل اول: روش های تجزیه و تحلیل سهام
۸۱	تجزیه و تحلیل بنیادی
۸۱	تجزیه و تحلیل فنی
۸۳	فصل دوم: تحلیل مالی و انتخاب سهام
۸۳	تجزیه و تحلیل صورت های مالی

۸۳	انواع صورت‌های مالی و کاربران آن
۹۱	تجزیه و تحلیل افقی یا تجزیه و تحلیل روند
۹۲	تجزیه و تحلیل عمودی
۹۳	تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی
۹۷	♦ بخش پنجم
۹۹	• فصل اول: چرخه خرید و فروش سهام
۹۹	فرم‌های درخواست خرید و فروش
۱۰۱	سفارش‌های خرید و فروش
۱۰۵	ساعت انجام معامله
۱۰۵	اجرای عارض مشتری
۱۰۶	هزینه انجام معاملات
۱۰۶	صدور اعلام خرید و فروش
۱۰۷	تسویه حساب با مشتری
۱۰۹	• فصل دوم: نکات مهم در مورد خرید و فروش سهام
۱۰۹	نماد معاملاتی
۱۰۹	توقف نماد معاملاتی
۱۱۰	کد معاملاتی
۱۱۰	سهام شناور آزاد
۱۱۲	قیمت پایانی
۱۱۲	حجم مبنا
۱۱۳	دامنه نوسان قیمت سهام
۱۱۳	تابلوهای بورس
۱۱۵	♦ بخش ششم
۱۱۷	• هشدارها و تذکرات
۱۲۵	پیوست‌ها
۱۲۷	اطلاعات شرکت‌های بورسی، دوره تناوب و زمان ارسال آن جهت انعکاس به بازار
۱۲۸	فهرست موضوعی مواد قانون تجارت مرتبط با بورس اوراق بهادار
۱۳۵	آدرس سایت‌های بورس اوراق بهادار
۱۳۶	عناوین و سایت نشریات اقتصادی
۱۳۶	آدرس سایت کارگزاران دارای امکان خرید و فروش اینترنتی
۱۳۷	نمودار مراحل خرید سهام
۱۳۸	نمودار مراحل فروش سهام
۱۳۹	واژه نامه
۱۴۳	منابع

پیشگفتار

دنایای امروز، دنیای تغییرات است. پویایی و تحولات سریعی که در جوامع انسانی رخ می‌دهد، مرهون پیدایش تجهیزات رایانه‌ای، ماهواره‌های مخابراتی، سیستم‌های هوشمند و تکنولوژی مدرن می‌باشد.

در این شرایط، کشوری می‌تواند دارای اقتصادی سالم و مطمئن باشد که در آن یک بازار سرمایه کارایی‌رزی شده باشد. بورس اوراق بهادار در اکثر کشورها، کانون اصلی بازار سرمایه است. بازار و کار این بازار به گونه‌ای است که ضمن سهیم کردن عموم مردم در مالکیت شرکت‌ها، باعث کنترل نقدینگی شده و به این وسیله تورم را کاهش می‌دهد. از سوی دیگر، با تخصیص بهینه منابع به واحدهای تولیدی، اشتغال و رونق اقتصادی را فراهم می‌آورد.

بورس اوراق بهادار می‌تواند پاسخگوی سرمایه‌گذاران مختلف، با انگیزه‌ها و سطوح ریسک‌پذیری متفاوت باشد. حال اگر این بازار به شیوه‌ای عمل کند تا سرمایه‌گذاران بازدهی مناسبی طبق ریسک‌پذیری خود بدست آورند، می‌تواند باعث مشارکت هرچه بیشتر مردم در تأمین مالی واحدهای صنعتی و سهیم شدن آنها در مالکیت شرکت‌ها، بالا رفتن میزان تعهد و کارایی مدیران و همین‌طور افزایش رشد تولید ناخالص داخلی گردد.

نوشتار حاضر بنا به پیشنهاد و راهنمایی ارزشمند جناب آقای دکتر علی رحمانی مدیرعامل محترم شرکت بورس اوراق بهادار تدوین گردیده که می‌تواند تا اندازه‌ای نیاز اطلاعاتی سرمایه‌گذاران و فعالان بورس اوراق بهادار را برآورده نماید. از جناب آقای علی عباس کریمی مدیریت محترم تحقیق و توسعه شرکت بورس اوراق بهادار که نسخه اولیه این نوشتار را بارها مورد بازبینی قرار داده و پیشنهادهای اصلاحی گرانقدری ارائه نمودند، بسیار سپاسگزارم.